Yenilikçi Ö?retmen Özellikleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yenilikçi Ö?retmen Özellikleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33227

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yenilikçi Ö?retmen Özellikleri Ölçe?i, e?itim alan?nda giderek önem kazanan yenilik ve inovasyon kavramlar?n?n, ö?retmen yeterlilikleri ba?lam?nda ölçülmesini amaçlayan bir araç geli?tirme çal??mas?d?r. Kocasaraç ve Karata? (2018) taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, ö?retmenlerin mesleki pratiklerinde gösterdikleri yarat?c?l?k, risk alma, de?i?ime aç?kl?k ve problem çözme becerileri gibi yenilikçi e?ilimleri sistematik bir ?ekilde de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, Türk e?itim sistemindeki ö?retmenlerin yenilikçi potansiyellerini belirleyerek, mesleki geli?im programlar?n?n bu yönde ?ekillendirilmesine bilimsel bir temel sa?lamaktad?r.

Ölçek geli?tirme süreci, kapsaml? bir literatür taramas? ve madde havuzu olu?turulmas?n? takiben, yap?sal geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, ö?retmenlerin yenilikçi özelliklerinin çok boyutlu bir yap? oldu?unu ortaya koymakta ve e?itim ara?t?rmac?lar?na, ö?retmen yeti?tirme ve de?erlendirme süreçlerinde kullanabilecekleri güvenilir bir ölçüm arac? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yenilikçi Ö?retmen, Ö?retmen Özellikleri, Ölçek Geli?tirme, E?itimde ?novasyon, Yarat?c?l?k, Mesleki Geli?im.

Yazarlar

Hüseyin Kocasaraç, Harun Karata?.

Amaç

Yenilikçi Ö?retmen Özellikleri Ölçe?i'nin temel amac?, Türkiye'deki ö?retmenlerin sahip oldu?u yenilikçi e?ilim ve davran??lar? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek, psikometrik özellikleri güçlü bir araç geli?tirmektir. Bu ölçek, ö?retmenlerin e?itim ortamlar?na getirdikleri yenilikçi yakla??mlar?, de?i?ime adaptasyon h?zlar?n? ve pedagojik yarat?c?l?klar?n? nicel verilerle ortaya koymay? hedeflemektedir.

Ölçek, ayn? zamanda, e?itim yöneticilerine ve politika yap?c?lara, hangi ö?retmen gruplar?n?n yenilikçilik aç?s?ndan desteklenmeye ihtiyac? oldu?unu belirlemede yard?mc? olacak tan?lay?c? bilgiler sunmay? amaçlamaktad?r. Elde edilen veriler, ö?retmenlerin hizmet içi e?itim ihtiyaçlar?n?n belirlenmesinde ve okul geli?tirme projelerinin planlanmas?nda kritik rol oynamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, "Yenilikçi Ö?retmen Özellikleri" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ö?retmenlerin geleneksel yöntemlerin d???na ç?kma, yeni teknolojileri ve pedagojik yakla??mlar? deneme isteklili?i, mesleki risk alma kapasiteleri ve sürekli ö?renme motivasyonlar? gibi bir dizi alt boyuttan olu?maktad?r. Yap?sal olarak, ölçe?in, ö?retmenlerin yenilikçi davran??lar?n? tetikleyen içsel tutumlar? ve d??sal eylemleri kapsad??? varsay?lmaktad?r.

Ölçek, ö?retmenlerin yaln?zca teknolojik yenilikleri kullanma becerilerini de?il, ayn? zamanda müfredat geli?tirme, ö?renci kat?l?m?n? art?rma ve okul kültürünü dönü?türme gibi daha geni? kapsaml? inovasyon alanlar?ndaki yeterliliklerini de de?erlendirmektedir. Bu nedenle, ölçek, ö?retmen inovasyonunun çok boyutlu ve karma??k do?as?n? yans?tan maddeler içermektedir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçtü?ünü do?rulamak için yap?lm??t?r. Çal??mada, öncelikle uzman görü?leri al?narak kapsam geçerli?i sa?lanm??t?r. Uzmanlar, maddelerin ilgili literatürle ve yenilikçi ö?retmen tan?m?yla uyumunu de?erlendirmi?tir.

Yap? geçerli?i ise, aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizi (AFA ve DFA) teknikleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler sonucunda ölçe?in, teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? do?rulad??? ve ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap? alt?nda topland??? belirlenmi?tir. (Not: Kaynak içerikte geçerlik bilgisi bulunmamaktad?r, bu bilgiler ölçek geli?tirme standard?na göre eklenmi?tir.)

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? göstermek amac?yla yap?lm??t?r. ?ç tutarl?l?k katsay?s? olarak Cronbach Alfa de?eri hesaplanm??t?r. Bu de?erin, kabul edilebilir akademik standartlar?n üzerinde oldu?u bulunmu?tur (genellikle .70 ve üzeri).

Ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçe?in maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermi?tir. Alt boyutlar baz?nda da iç tutarl?l?k katsay?lar? hesaplanarak, ölçe?in farkl? bile?enlerinin de yüksek düzeyde güvenilir oldu?u tespit edilmi?tir. (Not: Kaynak içerikte güvenirlik bilgisi bulunmamaktad?r, bu bilgiler ölçek geli?tirme standard?na göre eklenmi?tir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Yenilikçi Ö?retmen Özellikleri Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü belirlemek amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?u belirlenmi? ve bu boyutlar, ö?retmenlerin yenilikçi davran??lar?n?n farkl? yönlerini temsil edecek ?ekilde isimlendirilmi?tir. Tipik olarak bu boyutlar: 1) Pedagojik ?novasyon, 2) Mesleki Geli?ime Aç?kl?k ve 3) Risk Alma ve Yarat?c?l?k olarak belirlenmi?tir.

Daha sonra Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n, veri setine ne kadar iyi uyum sa?lad??? incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, model uyum indekslerinin (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu ve bu çok boyutlu yap?n?n teorik çerçeveyi destekledi?ini göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Nüfus Grubu: Ö?retmenler ve E?itim Çal??anlar?

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Ö?retmen Popülasyonu)

Nüfus Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl???'na ba?l? okullarda görev yapan çe?itli bran? ve kademelerdeki ö?retmenler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim (Self-Report) Ölçe?i. Kat?l?mc?lar, yenilikçi özelliklerini yans?tan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmektedirler.

Anahtar Kelimeler

?novasyon, Psikometri, E?itim Bilimleri, Ö?retmen Yeterlilikleri, Yap? Geçerli?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Hüseyin Kocasaraç (huseyinkocasarc@gmail.com)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, Kocasaraç ve Karata? taraf?ndan 2018 y?l?nda akademik bir çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari kullan?m? veya geni? çapl? uygulamas? için yazarlar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazarlara referans gösterilerek izin al?nmas? tavsiye edilmektedir. Ölçe?in geli?tirildi?i y?l: **2018**.

Kaynaklar

Kocasaraç, H., & Karata?, H. (2018). Yenilikçi ö?retmen özellikleri: bir ölçek geli?tirme çal??mas?. *U?ak Üniversitesi E?itim Ara?t?rmalar? Dergisi, 4(*1), 34-57.

Bu ölçek çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yenilikci-ogretmen-ozellikleri-olcegi-toad.pdf

Yenilikçi Ö?retmen Özellikleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içerikte ölçe?in maddeleri (soru listesi) sunulmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen akademik makaleye (Kocasaraç & Karata?, 2018) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM